

Asimetrik Enformasyon Yaklaşımı ve Finansal Krizler: Gelişmiş Ülke Örneği Olarak ABD*

Özet

Bu makale, Amerika Birleşik Devletleri (ABD) ekonomisi ile ilişkili olarak finansal krizlere asimetrik enformasyon yaklaşımını incelemektedir. Finansal kriz konusu, ABD ekonomisinde tarihsel bir olgudur. ABD ekonomisini etkileyen krizler içinde en önemlisi, 1929'un Büyük Bunalımı'dır. İktisatçılar, Büyük Bunalım'ın sebepleri üzerine çeşitli fikirler ileri sürmüşler ve politika önerilerinde bulunmuşlardır. Bu tartışmalar halen devam etmektedir. Asimetrik enformasyon yaklaşımı, bu tartışmalara yirminci yüzyılın sonlarına doğru dahil olmuştur. Asimetrik enformasyon yaklaşımı, Büyük Bunalım'ı finansal yayılma hipotezinin ampirik bulgularını kullanarak açıklamakta ve bunalımın yayılmasında borç-deflasyonu mekanizmasının önemini vurgulamaktadır. Bu yaklaşım, ABD'deki krizlerin nedenlerini ve dinamiklerini enformasyon ekonomisinin kavramlarının yardımıyla açıklamaktadır. Asimetrik enformasyon yaklaşımı, gelişmiş ülkelerde finansal krizlerden çıkış için para politikası tedbirleri de önermektedir. Ne var ki, bu yaklaşım Büyük Bunalım ve finansal kriz konularında alternatif bir açıklama getirmemekte, daha çok diğer görüşlerin açıklamalarını tamamlamakta ve onları iyileştirmektedir.

Anahtar Kelimeler: *Büyük Bunalım, borç-deflasyonu, asimetrik enformasyon, finansal krizler, tersi seçim, ahlâki tehlike*

Asymmetric Information Approach and Financial Crises: USA as a Developed Country Case

Abstract

This paper examines the asymmetric information approach to financial crises with particular reference to the United States (US) economy. The topic of financial crises is a historical fact in the US economy. Amongst the crises that affected the US economy, the Great Depression of 1929 is the most important one. Economists put forward various ideas on the causes of the Great Depression and made policy proposals. This debate still continues. Asymmetric information approach joined this debate towards the end of the twentieth century. Asymmetric information approach explains the Great Depression by using the empirical findings of the financial propagation hypothesis and emphasizes the importance of the debt-deflation mechanism in the propagation of the depression. This approach explains the causes and dynamics of financial crises in the US with the help of the concepts of the information economics. Asymmetric information approach also suggests monetary policy measures for developed countries in recovering from financial crises. Yet it does not bring about an alternative explanation on the matters of Great Depression and financial crisis, rather it complements and improves the explanations of other views.

Keywords: *Great Depression, debt-deflation, asymmetric information, financial crises, adverse selection, moral hazard*

M. Kutluğhan Savaş ÖKTE¹

¹Yrd.Doç. Dr.; İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi, İngilizce İktisat Bölümü,

mokte@istanbul.edu.tr.

* Bu makale, 11-13 Eylül 2006 tarihleri arasında Türkiye Ekonomi Kurumu tarafından Ankara'da düzenlenen Uluslararası Ekonomi Konferansı'nda (UEK-TEK 2006) sunulan tebliğin ABD ekonomisi ile ilgili kısmının yeniden düzenlenmiş ve genişletilmiş biçimidir.